דער

קענעדער איד

Canadian Israelite
The first and only Jewish Weekly in the entire Dominion of Canada
Office: 823 Main St. St.-John 1454

Der Canader Yid
דאס ערשטע און איינציגע וואכענבלאט אין וויניפעג און אין גאנץ קענעדע
אפיס 823 מיין סט. סט.-דזשאן 1454

Vol. III. No. 8. Winnipeg, Thursday, February 22nd, 1912. Price Two Cents
וויניפעג, דאנערשטאג, ד' אדר, תרע"ב.

גרויסע אימיגראציאן נאך קענעדא

אלע שיפס קאמפאניעס אין ענגלאנד ערקלעהרען אז קיין יאהר ביז יעצט זיינען נאך אזוי פיעל טיקעטס ניט אויספערקויפט געווארען אין ענגלאנד אויף צו פאהרען נאך קענעדא ווי היינטיגען ווינטער. אלע טיקעטס פון 2טע און דריטע קלאס פיר אפריל און מאי זיינען שוין אויספערקויפט. און אן אונגעהייער גרויסע איינוואנדערונג נאך קענעדא איז צו ערווארטען פאר היינטיגען יאהר.

א קינדער אבענד אין היברו סקוהל.

זונטאג דעם 25טען פעברואר 7.30 אבענד, ווערט אין אודיטאריום פון „וויניפעג היברו סקוהל" פארקומען א פרייער קאנצערט, ספעציעל פאר אידישע קינדער.

אין אבענד וועלען זיך בעטהייליגען די פידעל שפיעלער מר. זאלצמאן און די ברידער לעוואנט; א סטרינג-ארקעסטער פון 8 פערזאן און א כאר פון 35 קינדער. ס'וועלען דעקלאמירט ווערען שירים פון זאב יעבץ, פינס, ש. פרוג און מ. ראזענפעלד. צולעצט וועלען געציינט ווערען סטעראפטישע בילדער פון דער אידישער געשיכטע מיט ערקלערונגען אין אידיש. עלטערן דארפען שיקען זייערע קינדער צו דיזען אבענד!

לעצטען זונטאג האט דער פרייער קאנצערט ניט געקענט פארקומען צוליעב דעם פלוצלינגען טויד פון מר. שולמאן וועלכער איז געווען דער סעקרעטאר פון דער „תלמוד תורה" פון דעם ערשטען טאג זייט די „תלמוד תורה" איז געגרינדעט געווארען. די טרויעריגע בשורה איז בעקאנט געמאכט געווארען צו די קינדער פון פלאטפארם און אלע האבען זיך, ווי איין מענש, אויפגעהויבען פון זייערע פלעצער צו עהרע פון דעם פערשטארבענעם.

א שיף אונטערגעגאנגען.

די ענגלישע פראכט שיף ערנא וואס איז געגאנגען פון באסטאן נאך בוענאס איירעס, איז ביי א גרויסען שטורם וואס האט געהערשט פינף טעג צייט אויף'ן ים אונטערגעגאנגען. 6 מאטראזען זיינען דערטרונקען געווארען. דער קאפיטאן מיט זיין פרוי, דער אסיסטענט און א פאסאזשיר פעהלען אויס. די ענגלישע שיף קובא וואס איז גראדע אויף'ן 5טען טאג דורכגעפאהרען האט ניין מאטראזען גערעטעט, און זיי נאך ליווערפול, ענגלאנד, געבראכט. די מאטראזען דערצעהלען אז דריי טעג כסדר האבען די שטורמדיגע כוואליעס זייער רעטונגס שיפעל געווארפען ווי מען ווארפט א פילקע, פיעלע זיינען משוגע געווארען און אריינגעשפרונגען אין ים, אנדערע האבען דריי טעג אהן עסען, אהן טרינקען געקעמפפט מיט דעם שרעקליכען הוריקאן, ביז די שיף האט זיי ענדליך גערעטעט.

פערד פלייש א מיטעל פאר קאנסאמפשאן.

ביי א פערזאמלונג פון דאקטוירים לעצטע וואך אין פאריז, איז איינשטימיג ערקלעהרט געווארען, אז פערד פלייש איז דער בעסטער מיטעל צו היילען קאנסאמפשאן, ווייל פערד פלייש, ערקלעהרען זיי ווייטער, איז סעהר נארהאפט, און לייכטער צו פערדייהען ווי אנדערע פלייש.

דער פרעמיער פון אנטאריא שווייגט.

היינטיגע וואך האט זיך א דעפוטאציע פון דער ניי געגרינדעטער פארטיי (פראהיבישאן) וועמענס צוועק איז צו קעמפפען געגען ביטערען טראפען, געווענדעט צום פרעמיער וויהיטנע פון אנטאריא וועגען א געוויסען געזעץ, דער פרעמיער האט אפילו ניט א קוק געטהאן אויף דער דעפוטאציע, זיך אריינגעקוקט אין א צייטונג, פערשטעלענדיג זיך מיט איהר דאס געזיכט, און האט די גאנצע צייט געשוויגען. די דעפוטאציע האט די גאנצע צייט גערע'ט איבער איהם ביז זי איז זיך אוועקגעגאנגען מיט גאר ניט. דער פרעזידענט פון דער נייער פארטיי, דזשאזעף גיבסאן, ערקלעהרט אז זיי וועלען אנפיהרען א שטארקע פראטעסט בעוועגונג געגען אזא אויפפיהרונג פון פרעמיער, וואס איז, ווי עס ווייזט אויס, ניט שטארק בעגייסטערט פאר א „טרוקענע" אנטאריא.

נייע איטאליענישע טעריטאריעס.

מארגן פרייטאג ווערט ביי דער ערעפנונג פון איטאליענישען פארלאמענט פראקלאמירט ווערען טריפאלי און סירענייקא אלס איטאליענישע פראווינצען. אלע 300 סענאטארען און 450 דעפוטאטען וועלען אנוועזענד זיין ביי דיזען היסטארישען מאמענט. די סאציאליסטען האבען ערקלעהרט אז זיי וועלען קיין אנטהייל ניט נעהמען אין דיזער היסטארישער פאסירונג, ווייל זיי זיינען געגען דער פאליסי פון דער רעגיערונג אין טריפאלי.

וועלען צאהלען אין צייט.

מר. ברעדבורי, מעמבער אף דאמיניאן פארלאמענט פון סעלק רק, האט אויסגעפיהרט אז אנשטאט אלע ארבייטער וואס זיינען בעשעפטיגט פון דער מאניטאבא רעגיערונג, האבען געקראגען זייערע ווידזשעס ניט אין צייט [עס פלעגט פאראיבערגעהן זעקס וואכען און מאנכעס מאל צוויי מאנאטען ביז זיי האבען געקראגען זייער לוין, דאדורך זיינען די ארבייטער אפטמאל געווען קרבנות פון פערשיעדענע לייה אנשטאלטען] פון יעצט אן און ווייטער ווערט יעדען מאנאט די יוניאן באנק אויסצאהלען יעדען ארבייטער וואס איז בעשעפטיגט ביי דער רעגיערונג זיינע ווייזדזשעס.

סקאטש און וועלשיאנער פערלאנגען האם רול.

צוליעב דעם וואס די אירישע וועלען אין ניכען קריגען „האם רול", האבען די סקאטלענדער און וועלשיאנער זיך מתקנא געווען אין זיי, און זיי פאדערען יעצט פיר זיך אויך האם רול. דיזע וואך האבען די ליבעראלען אין לאנ־אן אפגעהאלטען א ריעזיגען מאס מיטינג, וואו כמעט אלע רעדנער פערשיעדענע מעמבערס אין פארלאמענט האבען געפאדערט האם רול פיר סקאטלאנד און ווילס. זיי האבען ערקלעהרט אז די ענגלישע אימפעריע מוז יעצט געבויעט ווערען נאך דעם סיסטעם פון די פעראייניגטע שטאטען וואו יעדע שטאאט האט האם רול.

רב ערמארדעט אין מאראקא.

דער רב הכולל אדער חכם באשי פון דער פראווינץ טאפילעט אין מאראקא איז איבערגעפאלען געווארען פון רויבער, ווערענד ער איז געווען אונטערוועגס און איז ערמארדעט געווארען.

זיינע בעגלייטער זיינען פערשוואונדען און מען דענקט אז זיי זיינען אויך טויט.

5 טויזענד דאלאר פאר א פוס לאנד.

די העכסטע פרייז וואס איז ווען עס איז געצאהלט געווארען פאר ריעל עסטייט האט אין וויניפעג היינטיגע וואך דערגרייכט. 5 טויזענד דאלאר א פוס איז בעצאהלט געווארען פאר א לאט אויף קארנער מיין און מעקדערמאנט, וואו א 15 פלאדיגער סקייסקרייפער וועט אוועקגעשטעלט ווערען.

א לעקטשור איבער קינדער ערציהונג.

ביי א קאנפערענץ פון „אידישע יוגענד" איז בעשלאסען געווארען צו בעקעמפען די מאסע מיט די נויטווענדיגקייט פון א נייער שולע און צו דיזען צוועק זאלען פעראנשטאלטעט ווערען לעקטשורס און מאס-מיטינגען.

עס איז אבער ניט גענוג די ערציהונג אין קלאס. יעדער פאטער און הויפטזעכליך די מוטער דארף וויסען ווי אזוי צו ערציהען איהר קינד אין דער היים און ווי אזוי צו צוגרייטען איהם צו דער שולע. צו דיזען צוועק האט דער פעראיין אראנזשירט א רעפעראט מיט ה' ב. גאלדשטיין, רעדאקטאר פון דיזער צייטונג אויף זונטאג אבענד דעם 10טען מארטש, אין קווינס האל, וואו דער רעדנער ווערט ערקלעהרען ווי אזוי צו ערציהען דאס קינד אין דער היים, ווי אזוי אין דער שולע; וואס עס דארף זיין די אויפגאבע פון דער נייער נעפלאנטער שול און וואס פאר א אויפגאבע אויך די ארטהאדאקסען קענען זיך שטעלען אום צו ערציהען זייערע קינדער אין זייערע חדרים, אזוי אז זיי זאלען קענען ערווארטען א דור, וואס זאל ניט זיין פרעמד צו דער נאציאן און צום אידישען פאלק.

(וועגען דער פרייז און די טיקעטס זעה זייטע 2).

פאקען עפידעמיע אין קוויבעק.

פאר די לעצטע 10 יאהר האט די פאקען עפידעמיע קיינמאל אזוי שטארק ניט געפושעוועט אין פ. אווינץ קוויבעק ווי דיזען יאהר.

די ריכטיגע צאהל פון פאקען קייסעס אין פראווינץ איז ניט בעקאנט. מען רעכענט אז זי וועט גרייכען אין די טויזענדער.

גלייכבערעכטיגונג פון פרויען אין נארוועגיען.

אין נארוועגישען אפערהויז איז אנגענומען געווארען דאס געזעץ וועגען צולאזען פרויען אין די שטאאטס אמטען און עס איז בעשלאסען געווארען דאס געזעץ פארצולעגען דעם קעניג צו אונטערצייכענען.

מצה של פסח

קומט און איבערציינט אייך ווי עס ווערט געמאכט ריינע, זויבערע מצה, זעהט מיט אייערע אויגען וועגען כשרות בהשגחת הרב דפה. די 10 טויזענד דאלאר מאשינען ארבייטען פראכטפאל

מאקאראנעס און פאטייטא מעהל קריגט איהר ביי מיר.

N. SEGAL
610 DUFFERIN AVE. Winnipeg.

ווער עס איז הונגעריג נעהמט אוועק זאט פון
„ווארשויער רעסטאראנט"
55 מארטהא סטריט

וויניפעג פערלירט דאך דעם טריעל.

דער טריעל וואס די שטאדט רעגירונג פון וויניפעג האט אנגעפיהרט געגען דער סטריט ריילוויי קאמפאניע, האט זיך געענדיגט מיט א זיעג פאר דער קאמפאניע.

דער סכסוך ציהט זיך שוין זייט יאהרען און יאהרען און בעשטעהט אין פאלגענדעס: די שטאדטישע רעגירונג האט פערבאטען דער קאמפאניע צו מאכען איהר פאוער סטיישאן אויסער די סיטי לימיטס. די קאמפאניע ווידער האט גע'טענה'ט אז זי האט רעכט צו ציהען די עלעקטריק קראפט אויף צו בעלויכטען די שטאדט אויף וועלכען פלאץ זי וויל. די טעלעפאן סלופס און דראטען האט די קאמפאניע ניט געקראגען קיין רעכט צו שטעלען אין די גאסען — אזוי האט געלויטעט די קלאגע פון דער שטאדט. די קאורטס פון דער פראווינץ האבען ענטשיידעט צו גונסטען דער שטאדט. די קאמפאניע האט אפעלירט צום העכסטען אינסטאנץ, און דאס איז דער פריווי קאנסיל פון ענגלאנד, און לעצטען מיטוואך איז ארויס די ענטשיידונג צו גונסטען דער קאמפאניע, ד. ה. אז די קאר קאמפ. האט א רעכט צו בויען איהרע פאוער סטיישאנס אין וועלכען פלאץ זי געפינט פיר נויטיג, אזוי אויך בנוגע די איבעריגע פונקטען. די שטאדט דארף אויך בעצעהלען אלע קאסטען פון דעם סכסוך. מען דענקט אז שטאדט ווערט נאכאמאל אפעלירען און אנפיהרען ווייטער דעם קאמפף געגען דער סטריט ריילוויי.

מעמאריאל מיטינג.

נעקסטען זונטאג דעם 25טען פעברואר אום 2.30 נ. מ. ווערט פארקומען אין בית יעקב שוהל א מעמאריאל מיטינג נאך דעם פערשטארבענעם פראפעסאר מאנדעלשטאם. רבי כהנאוויטש ווערט מספיד זיין דעם נפטר. עס וועלען אויך רעדען א. אסאווסקי, י. סקלאוואר ב. גאלדשטיין און אנדערע.

די אקטאבריסטען און די נאציאנאליסטען אין רוסלאנד פלאנען אבצוהאלטען די טעג א מאס מיטינג אין פעטערבורג צו בעשפרעכען די בטל געווארענע טריטי. דער צוועק פון דעם מיטינג איז אויפצוהעצען דעם עולם געגען אמעריקא.

אידישע קאלאניע אין בריטיש קאל.

צוויי הונדערט אידישע פאמיליעס פון אלבערטא און סעסקעטשעוואן פאהרען די וואך אריבער נאך וואטזאן וואלע, ביי קאלומביא ריווער צו גרינדען דארטען א קאלאניע. ספעציעלע קארס איז געארדעט געווארען פון דער סי פי אר צו טראנספארטירען דיזע אידישע פארמערס.

אן אונטערנעהמונג פיר דער היברו סקוהל

נעקסטען דאנערשטאג אבענד, 29 פעברואר. ווערט אין קווינס האל פארקומען א טהעאטער פארשטעלונג. דער גאנצער בענעפיט געהט פאר דער ת"ת עס ווערט אויפגעפיהרט גאלדפאדענס אפערעטקא „אחשורוש", אין וועלכער עס נעהמען אנטהייל שילער פון דער ת"ת און אויך א קינדער כאהר. עס איז ווינשענסווערטה אז דאס פובליקום זאל בעזוכען דיזע פארשטעלונג אין מאסען, זיי וועלען דערמיט אי אונטערשטיצען די ת"ת אי זיך פיין אמוזירען.

וועגען לייבאר טעמפעל

נעקסטען זונטאג אבענד דעם 25טען פעברואר ווערט אין קווינס האל פארקומען א מאס מיטינג וואו פערשיעדענע רעדנער וועלען ארומרעדען די נויטווענדיגקייט פון א לייבאר טעמפעל פאר דער היגער ראדיקאלער קאלאניע. איינטריט פריי. קומט אין מאסען און הערט אויס די פלענער פון דער קאמיטע.

סיר עדווארד גרעי זאל זיין ענגלישער פרעמיער.

לויט א קארעספאנדענט פון דער לאנדאנער „סטענדארט" מעלדעט ווערט פארקומען א צוטהיילונג אין דער רעגירונגס פארטיי. די מעהר קאנסערוואטיווע ליבעראלען וועלען זיך ענטזאגען צו סופארטען די ראדיקאלע רעפארמען פון דער רעגיערונג, ווי האם רול פאר איירלאנד און דאס גלייכען, און דער יעצטיגער פרעמיער אסקוויט ווערט מוזען רעזיגנירען. אלס א נאכפאלגער נאך אסקוויט צייגט מען אן אויף דעם יעצטיגען מיניסטער פון אויסערן, סיר עדווארד גרעי.

די ליגע פון א מיליאן פאפולייש[אן].

אין יעדע שטעדטיל אין מאניטאבא איז שוין ארגאניזירט געווארען, דורך דער וויניפעגער ליגע, ברענטשעס צו אנפיהרען די ארבייט פאר א מיליאן בעפעלקערונג אין אונזער פראווינץ. די ליגע האט אויך ארויסגעלאזט אפליקיישאנס, יעדער קען ווערען א מיטגליעד אריינשיקענדיג א דאלאר. מען דענקט צו קריגען אמווייניגסטען צעהן טויזענד מעמבערס. דעם 25טען פעברואר ווערט דא ארויסגעלאזט ווערען צום פערקויף ספעציעלע באטאנס אין וויניפעג און אויסער וויניפעג. די סענטראל קאמיטע ערווארטעט אז יעדער איינער ווערט זיך אברופען ווארים צו דער ארבייט פון א גרויסע בעפעלקערונג אין מאניטאבא, וואס ווערט געוויס פערשנעלערען די ענטוויקלונג פון דער פראווינץ און זיין א טובה פאר דער גאנצער וועלט.

וועגען זואהנרעכט פון אויסלענדישע אידען אין רוסלאנד

די בערלינער שטאדט-פערוואלטונג האט בעשלאסען זיך צו ווענדען צו די רעגיערונגען פון דייטשלאנד, פראנקרייך, ענגלאנד און אמעריקא מיט'ן פערלאנג זיי זאלען ביי דער רוסישער רעגיערונג פועל'ן, זי זאל אבשאפען די בעגרענעצונגען פאר די אידישע בירגער פון די דערמאהנטע מלוכות, ווען זיי קומט אוים אין געשעפטס-אנגעלעגענהייטען צו פאהרען קיין רוסלאנד.

די ערעפנונג פון פארלאמענט.

היינט, דאנערשטאג, פונקט אום 3 אוהר איז אונטער גרוים פאמפ און 14 קאנאנען אויסשיסע ערעפענט געווארען די סעשאנס אין מאניטאבא'ר לעדזשיסלייטשור. נאכדעם ווי דער לייטענאנט גאווערנאר קעמאראן האט פארגעלעזען די טראהן רעדע וואו ער האט בעריהרט פיעלע פראגען און נאך דעם ווי עס איז אנגענומען געווארען עטליכע פארשלעגע וועגען פערשיעדענע קאמיטעס איז די זיצונג געשלאסען געווארען ביז מאנטאג 8 אוהר אבענד.

די איינדריקע און די איינצעלהייטען וועלען מיר אויספיהרליך בעשרייבען נעקסטע וואך.

סטארקיפערס! איידער איהר מאכט אייערע ארדערס ערגעץ וואו, זעהט זיך פריער מיט אונז. מיר זיינען זיכער אז מיר קענען אייך אבשפארען פון 15 ביז 25 פראצענט אויף אלע ווארעס, ווי: מענער און בויס סוטס; מענער, ליידיס און קינדער זאקען, העמדער, טייעס, סוספענדערס און ד. גל. ביי אונז איז קיינע דזשאבס, קיין סעקאנד הענדיגע. אונזער סטאק איז ריין, רעגולאר און גוט אסארטירט. אלערליי סייזעס.
נ. ב. מיר האבען דזשאבס פאר די וואס פערלאנגען זיי.

THE MERCHANT'S BARGAIN CENTRE
SURES, NOZICK & CO.
Winnipeg 637 Main Street
Edmonton 141 Haward Street

EST. 1879
ALLOWAY & CHAMPION

יעצט איז די צייט צו קויפען שיפסקארטען

פאר אייערע פריינד און קרובים אין אלד קאנטרי, אויב איהר ווילט אז זיי זאלען אנקומען אהער פריה אין ספרינג. אלע שיפען וועלען באלד פערפולט זיין און אויב איהר ווערט יעצט זיי ניט בעזארגען מיט טיקעטס וועלען זיי לאנג ווארטען אויף א פלייז אין שיף.
די וואס קענען ניט צאהלען אינגאנצען קעש פאר טיקעטס, קענען מיט אונז אראנזשירען.
מיר שיקען געלד קיין רוסלאנד, עסטרייך, דייטשלאנד.
דער אפיס איז אפען יעדען טאג פון 9 ביז 6 און שבת פון 9 ביז 9.

אללאווע און טשעמפיאן 667 מיין סטריט

AC 362 & 667 MAIN STREET AC